

Umenie a kultúra v 17. a 18. storočí

Adam Jenča a Alica Jenčová, Sekunda

12. júna 2022

Obsah

Hudba

Barok

Nástroje

Skladatelia

Klasicizmus

Skladatelia

Literatúra

17. storočie

Významní spisovatelia 17.
storočia

18. storočie

Významní spisovatelia 18.
storočia

Architektúra

Baroková architektúra

Raný barok

Vrcholný barok

Neskorý barok

Klasicizmus

Výtvarné umenie

Barok

Námety

Predstavitelia

Klasicizmus

Zdroje

Hudba

Barok

- ▶ Začiatok hudobného novoveku
- ▶ Odčlenenie inštrumentálnej hudby
- ▶ Dôraz na polyfóniu

Notový zápis z baroka

Odčlenenie inštrumentálnej hudby

Barok / Nástroje

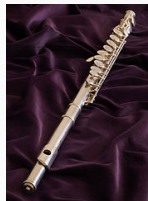
- ▶ Najvyužívanejšie:
 - ▶ Flauta
 - ▶ Trúbka
 - ▶ Organ
 - ▶ Čembalo
 - ▶ Sláčikový orchester

Organ

Čembalo

Flauta

Trúbka

Klasicizmus

- ▶ Vznik a rozvoj sonátovej formy
- ▶ Rozlišovanie dur/mol
- ▶ Vznik symfónie

Najväčší skladatelia klasicizmu: Haydn, Mozart a Beethoven

Klasicizmus / Skladatelia

- ▶ Joseph Haydn - ukážka
- ▶ Wolfgang Amadeus Mozart - ukážka
- ▶ Ludwig van Beethoven - ukážka
- ▶ Niccolò Paganini - ukážka
- ▶ Christoph Willibald Gluck - ukážka

L. van Beethoven

W. A. Mozart

Literatúra

17. storočie

- ▶ Renesancia -> prostredie pre nové myšlienky
- ▶ „Čo viem ?“ = skepticizmus
- ▶ Prechod do modernej doby + nárast významu vedy = kríza v umení

William Shakespeare

Miguel de Cervantes

17. storočie / Významní spisovatelia 17. storočia

- ▶ John Milton
- ▶ Lope de Vega
- ▶ John Fletcher
- ▶ Molière

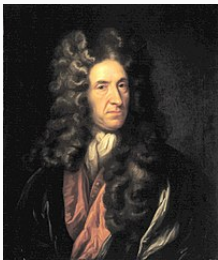
John Milton

Molière

18. storočie

- ▶ Literatúra ovplyvnená osvietenstvom
- ▶ Vznik moderného románu
- ▶ Encyklopédia

Daniel Defoe

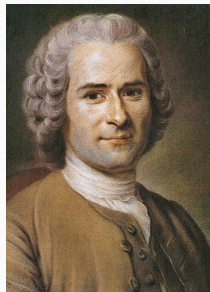
Voltaire

18. storočie / Významní spisovatelia 18. storočia

- ▶ Jonathan Swift
- ▶ J.W. von Goethe
- ▶ Denis Diderot
- ▶ J.J. Rosseau

Jonathan Swift

J.J. Rosseau

Architektúra

Baroková architektúra

- ▶ Barok - „vzbura” proti prísnyim pravidlám renesancie
- ▶ Vznik: 17. storočie , Taliansko - začatá katolíckmi
- ▶ Dekoratívne prvky
- ▶ Prehnaný dôraz na zložitosť

Interiér kostola sv. Ignáca z Loyoly, Rím

Baroková architektúra / Raný barok

- ▶ Odpoveď na reformáciu
- ▶ Objednávateľia - Jezuiti
- ▶ Stavby
 - ▶ Carlo Maderno - Fasáda Baziliky Sv. Petra
 - ▶ Giacomo della Porta - Kostol II Gesú
 - ▶ Salomon de Brosse - Luxemburský palác
 - ▶ Louis le Vau - château Vaux-le-Vicomte
 - ▶ Giovanni Maria Bernardoni - Kostol Sv. Petra a Pavla

Strop kostola II Gesú

Luxemburský palác

Baroková architektúra / Vrcholný barok

- ▶ Patrón: Pápež Urban VIII.
- ▶ Hlavný cirkevný architekt: Gian Lorenzo Bernini
- ▶ Stavby:
 - ▶ Bernini - Barokové centrum Ríma
 - ▶ Francesco Borromini - Kostol San Carlo alle Quattro Fontane
 - ▶ Maderno, Bernini a Borromini - Palác Barberiniovcov
 - ▶ Baldassare Longhena - Kostol Santa Maria della Salute
 - ▶ Pietro da Cortona - Kostol Santi Luca e Martina

Palác Barberiniovcov

Santa Maria della Salute

Santi Luca e Martina

Baroková architektúra / Neskorý barok

- ▶ Vznik rokoka - orientálne vplyvy
- ▶ Španielsko - Churriguerizmus -> „ultrabarok“
- ▶ Stavby:
 - ▶ Filippo Juvarra - Bazilika na Superge
 - ▶ J. Hardouin-Mansart - Zrkadlová sieň a kaplnka vo Versailles
 - ▶ Fischer von Erlach - Kalskirche
 - ▶ Jose Benito de Churriguera - Oltár v Segovijskej Katedrále

Kaplnka Versailleského
Paláca

Karlskirche

Oltár v Segovijskej
Katedrále

Klasicizmus

- ▶ Vznik : 2. polovica 18. storočia
- ▶ Znovuobjavenie antiky
- ▶ Bez výstredností baroka
- ▶ Stavby:
 - ▶ Pierre-François-Léonard Fontaine - Víťazný oblúk
 - ▶ Jacques-Germain Soufflot - Panteón
 - ▶ Angel-Jacques Gabriel - Petit Trianon

Víťazný oblúk

Panteón

Petit Trianon

Výtvarné umenie

Barok

- ▶ Ovplyvnené:
 - ▶ Katolíckou reformou
 - ▶ Pokrokom vo vede
- ▶ Kládol sa dôraz na dramatickosť

B. E. Murillo - *Svätý Peter v slzách*

S. Rosa - *Filozofia*

- ▶ Náboženské výjavy
- ▶ Mýtologické postavy

O. Gentileschi - *Dávid a Goliáš*

M. Caravaggio - *Bakchus*

Barok / Predstaviteľia

- ▶ Rembrandt van Rijn
- ▶ Jan Vermeer
- ▶ Anthony van Dyck
- ▶ Michelangelo Merisi da Caravaggio

Rembrandt - Nočná
hliadka

Jan Vermeer - Mliekarka

Anthony van Dyck -
Prestávka na úteku do
Egypta

Klasicizmus

- ▶ Vznikol vo Francúzsku
- ▶ Antické umenie
- ▶ Po objavení Pompejí
- ▶ Prestali sa používať náboženské výjavy
- ▶ Realizmus

Jacques-Louis David - *Sľub Horáciov*

Joseph-Marie Vien - *Rozlúčka Hektora a Andromachy*

► KNIHY

- Evans, Benjamin Ifor, a Bergonzi, Bernard. A short history of English literature. Penguin books, 1940.
- Briggs, Martin Shaw. Baroque architecture. TF Unwin, 1913.

► INTERNET

- <https://www.britannica.com/art/Western-literature/The-17th-century>
- https://en.wikipedia.org/wiki/17th_century_in_literature
- <https://www.britannica.com/art/Neoclassical-architecture>
- <https://beliana.sav.sk/heslo/klasicizmus>
- <https://vytvarnavychova.sk/57-klasicizmus>
- <https://www.britannica.com/art/Baroque-art-and-Architecture>
- <https://classicfm.com/discover-music/periods-genres/baroque>
- <https://baroque.org/baroque/whatis>